

การพยาบาลอาชีวอนามัยทั้งในกลุ่ม ประชากรไทยและต่างชาติ

บริการอาชีวอนามัย (Occupational Health Service)
เป็นบริการที่จัดในสถานประกอบการเพื่อป้องกันอันตราย
จากการทำงาน โดยที่ครอบคลุมทั้งก่อนเริ่มและระหว่างทำงาน
รวมทั้งการป้องกันโรคและอันตรายที่เกิดจาก
อุปกรณ์เครื่องจักรในการปฏิบัติงาน

ความเป็นมาของอาชีวอนามัยในประเทศไทย

▶ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑
ส่วนหนึ่งได้กล่าวถึงสุขภาพอนามัยด้านนี้ กล่าวถึงระดับโรค
อันลึกลับที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

เป้าหมายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑

▶ สถานประกอบการ อุตสาหกรรมต้องปลอดจาก
ที่ถูกต้องลักษณะ ผลผลิตต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
▶ ลดอัตราการเกิดโรคร้ายจากการประกอบอาชีพ

วัตถุประสงค์ของอาชีวอนามัย

- ▶ เพื่อส่งเสริมสุขภาพ อาชีวอนามัยผู้ประกอบอาชีพให้มีความปลอดภัย
ทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม ทั้งในขณะปฏิบัติงานและเวลาว่าง
- ▶ เพื่อควบคุมและป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพในสถานประกอบการ
และสิ่งแวดล้อม การทำงานที่ไม่ปลอดภัย
- ▶ เพื่อควบคุมและป้องกันการบาดเจ็บ หรืออุบัติเหตุจากการประกอบอาชีพ

ขอบเขตของอาชีวอนามัย

- ▶ ศึกษาและระบุปัญหา
- ▶ ศึกษาระดับและควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ
- ▶ ศึกษาวิจัย
- ▶ อบรมเผยแพร่ความรู้
- ▶ ศึกษารูปแบบต้นแบบ

องค์การอนามัยโลก และองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ได้ร่วมกันให้ความสำคัญต่ออาชีวอนามัยไว้

- อาชีวอนามัยเป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และรักษาให้
เกิดในบุคคลทุกอาชีพ สัมผัสกับอาชีพที่อันตรายที่สุด ทราบถึง
ความเจ็บป่วยในสังคมสมัยใหม่
- อาชีวอนามัย เป็นการป้องกัน คนงานไม่ให้สัมผัสกับอันตราย
- ปรากฏการณ์ของอันตราย ซึ่งถูกกำจัดไปให้
เพียงอันตราย
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคน และจัดคนให้
เหมาะสมกับงาน

การประเมินผลกระทบของอาชีวอนามัย สิ่งแวดล้อมในการทำงาน แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท

- 1) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ → ความร้อน แสง เสียง
ความสั่นสะเทือน
- 2) สิ่งแวดล้อมทางเคมี → สารเคมีทุกชนิดที่ใช้ในงาน
ทำงาน
- 3) สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ → ไข้หวัด วัณโรค ท.
และเชื้อไวรัสต่างๆ
- 4) สิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยาสังคม → ทัศนคติ
ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ค่าตอบแทน ความรู้สึก
อันดีต่อภัยในการปฏิบัติงาน

การพยาบาลชั่วคราวในวัย กึ่งในเด็ก ผู้ป่วย ประชากรไทย และต่างชาติ

หลักการป้องกันและควบคุมอันตราย
จากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

- ▶ ความคุ้มครองในที่ร่มกึ่งอากาศ ซึ่งการควบคุมวิธีนี้คือ ๒-๒๕๖๓
- ▶ การควบคุมไอระเหยอากาศ
- ▶ การควบคุมฝุ่น
- ▶ การป้องกันเสียง

การควบคุมอุณหภูมิของอากาศ

- ▶ การคำนวณความชื้นสัมพัทธ์
- ▶ การวัดความชื้นสัมพัทธ์
- ▶ การคำนวณค่าดัชนีชี้วัด เช่น WBGT
- ▶ การคำนวณค่าดัชนีชี้วัดอื่น ๆ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานชั่วคราว

- ▶ พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๓
- ▶ พ.ร.บ.คุ้มครองสุขภาพของสตรี พ.ศ. ๒๕๖๓
- ▶ พ.ร.บ.คุ้มครองสุขภาพของแรงงานต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๓

การควบคุมอุณหภูมิของอากาศ

- ▶ การกำหนดอุณหภูมิในการทำงานที่ปลอดภัย
- ▶ การควบคุมความชื้นสัมพัทธ์
- ▶ การลดอุณหภูมิของอากาศ
- ▶ การสวมใส่ชุดป้องกันความร้อน
- ▶ การตรวจสุขภาพผู้ปฏิบัติงาน
- ▶ การพักผ่อนเพียงพอ

การดูแลสุขภาพชั่วคราว

- ▶ การดูแลสุขภาพชั่วคราว
- ▶ การดูแลสุขภาพชั่วคราว
- ▶ การดูแลสุขภาพชั่วคราว

บทบาทพยาบาลวิชาชีพ

- ▶ การดูแลสุขภาพชั่วคราว
- ▶ การดูแลสุขภาพชั่วคราว

การประเมินสุขภาพ

- ▶ การประเมินสุขภาพ
- ▶ การประเมินสุขภาพ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานชั่วคราว

- ▶ พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๓
- ▶ พ.ร.บ.คุ้มครองสุขภาพของสตรี พ.ศ. ๒๕๖๓

การพยาบาลชนชาติสังคมน้อย

แนวทางการพยาบาลสังคมน้อย

- 1) สังคมน้อยที่ไปสมัคร เกิดจากพิษ ผลเสียต่อสุขภาพ ทำให้เกิดการเจ็บป่วย วิกฤต เสียชีวิต
- 2) ปัญหาสังคมน้อยต่อการสำรวจสุขภาพชุมชน
- 3) การป้องกันผล การเข้าถึงปัญหาของสังคมน้อย

บทบาทพยาบาล

- 1) ทัศนคติการเข้าถึงสังคมน้อยในชุมชน
- 2) การให้บริการสุขภาพแก่สังคมน้อยในสถานบริการสาธารณสุข
- 3) การให้บริการต่อเนื่อง
- 4) การดำเนินงานสุขภาพแก่สังคมน้อย กำกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน
- 5) บทบาทส่วนการบริการจัดการ
- 6) บทบาทด้านวิชาการ

พบเจตจวณนักบทบาทหน้าที่ของพยาบาลชุมชนในการร่วมพัฒนาสังคมน้อย

ความหมาย สังคมน้อย
การดูแลสังคมน้อย ให้ความสำคัญกับสุขภาพของชุมชน ทำให้ไม่ประมาทการเข้าถึงสังคมน้อย

สังคมน้อย มีลักษณะอย่าง

- ▶ ความยากจน
- ▶ สุขภาพ → สาธารณสุข, อาหาร, ยา, น้ำ, สุขศึกษา

การประยุกต์ใช้ศาสตร์สหศาสตร์ในสหกิจวิชาชีพ
ในการพัฒนาหรือการดูแลสุขภาพ

- เน้นการส่งเสริมแนวคิดสังคมน้อย ที่อยู่ร่วมกับชุมชน หมดผลประโยชน์ กำกับกิจกรรม เชื้อโรค ภัยพิบัติ
- ร่วมกัน คบ.ทุกคนสามารถเห็นส่วนร่วมได้

บทบาทของพยาบาล

- ▶ การจัดการน้ำสะอาด เข้าไปทำ
- ▶ การควบคุมมลพิษทางน้ำ
- ▶ การจัดการเกี่ยวกับสุข-ผลของ ผล.ของเสียที่สังคมน้อย
- ▶ การควบคุมสัตว์, มลพิษของดิน, การสุขาภิบาลอาหาร
- ▶ การควบคุมมลพิษทางอากาศ, การป้องกันอันตรายจากน้ำ
- ▶ อาชีวอนามัย, การควบคุมมลพิษทางเสียง
- ▶ ที่อยู่อาศัย ผล.สังคมน้อย, การอพยพย้ายไปที่อื่น สิ้นสุด
- ▶ การดูแลสุขภาพสังคมน้อยเกี่ยวกับความอด
- ▶ การป้องกันอุบัติเหตุ
- ▶ การสุขาภิบาลของสถานที่ที่พัฒนาชุมชน
- ▶ การดำเนินงาน สุขภาพกับคนซึ่งเกิดโรคระบาด
- ▶ การป้องกัน ภัยในปัญหาจาก ความเสี่ยงได้หลาย